

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Михайченко Н. В.

«30» верпня 2023 р.



ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА (ДИДАКТИКА)

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта

Миколаїв – 2023

Анотація

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Педагогіка (Дидактика початкової освіти)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес навчання у початковій школі.

Мета вивчення курсу полягає у наданні майбутнім учителям початкової школи розуміння сутності дидактики початкової освіти та шляхів застосування її закономірностей у різних умовах навчання молодших школярів; розвиток педагогічного мислення студентів.

Ключові слова: дидактика, освіта, процес навчання, методи навчання, засоби навчання, урок, комбінований урок.

Abstract

The programme of the normative academic discipline "Pedagogy (Didactics of Primary Education)" has been prepared in accordance with the educational and professional program for training bachelors of specialty 013 Primary education according to the educational and professional program "Primary Education".

The subject of research is the learning process in elementary school.

The objective of the course is to provide future primary school teachers with an understanding of the essence of primary education didactics and the ways of applying its laws in various learning conditions for primary school students; development of students' pedagogical thinking.

Key words: didactics, education, teaching process, teaching methods, teaching aids, lesson, combined lesson.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Педагогіка (Дидактика початкової освіти)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: процес навчання у початковій школі.

Міждисциплінарні зв'язки: є складовою частиною професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і пов'язана з історією, філософією, психологією, анатомією та фізіологією, педагогічними дисциплінами – загальними основами педагогіки, історією педагогіки, теорією виховання, педагогічною творчістю, сучасними педагогічними технологіями, методиками навчання окремих дисциплін, а також є основою для проходження майбутніми вчителями початкової школи педагогічної практики.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати.

1. 1. Мета – надання майбутнім учителям початкової школи розуміння сутності дидактики початкової освіти та шляхів застосування її закономірностей у різних умовах навчання молодших школярів; розвиток педагогічного мислення студентів.

1. 2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розкрити основні складові дидактики: її виникнення, предмет, завдання, зміст початкової освіти, процес навчання, його закономірності, принципи, методи, технології, форми організації, новітні підходи до контролю й оцінювання результатів навчання; особливості організації навчання в малочисельній школі; розвиток дидактичних систем початкової освіти в зарубіжних країнах;

- розкрити найважливіші загальні залежності між цілями, змістом, умовами та результатами навчання; підвести до розуміння, що головні цінностей в освіті – дитина та педагог, здатний розвивати, захищати та оберігати індивідуальність учня;

- навчити студентів використовувати навчальний матеріал у конкретних умовах педагогічної ситуації, спираючись на засвоєні теоретичні положення; підготувати до свідомого оволодіння дидактичними вміннями та технологіями; залучати до діяльності творчого характеру (виступу, доповіді, плану дії тощо);

- виховувати у студентів працьовитість, відповідальність до виконання завдань курсу і майбутньої професії; дисциплінованість, самостійність.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ПРН 4. Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.

ПРН 5. Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

ПРН 6. Знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.

ПРН 12. Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

ЗК 8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії;

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Дидактика як галузь педагогіки.

Тема 2. Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти.

Тема 3. Сутність та структура процесу навчання у початковій школі.

Тема 4. Сутність та дидактичні вимоги до контрольної-оцінювальної діяльності вчителя початкової школи.

Тема 5. Характеристика методів та засобів навчання у початковій школі.

Тема 6. Особливості форм організації процесу навчання у початковій школі.

Тема 7. Структура комбінованого уроку в початковій школі. Інтегрований урок як основа навчального процесу в Новій українській школі.

Тема 8. Технології навчання учнів початкової школи: проектна, ігрова, інтерактивна.

Тема 9. Дидактичні особливості уроків у 1 класі.

Тема 10. Методика проведення відкритого уроку, екскурсії. Перевірка домашнього завдання у початкових класах.

Тема 11. Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти

Тема 12. Сформованість в учнів загальнонавчальних умінь.

Тема 13. Формування у молодших школярів умінь і навичок самоконтролю і самооцінки.

Тема 14. Формування у молодших школярів рефлексивного ставлення до навчальної діяльності

3. Рекомендована література

Базова

1. Біляковська О. О., Мишишин І. Я., Цюра С. Б. Дидактика вищої школи: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. 360 с.
2. Бондар В. І. Дидактика. К., 2007. 386 с.
3. Галузяк В. М., Сметанський М. І., Шахов В. І. Педагогіка: навчальний посібник. Вінниця: РВВ ВАТ "Віноблдрукарня", 2001. 200 с.
4. Дубасенюк О. А. Практикум з педагогіки. К., 2004. 464 с.
5. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. К.: Знання-Прес, 2003. 402 с.
6. Кузьмінський А. І., Омеляненко С. В. Технологія і техніка шкільного уроку : навч. посіб. К. : Знання, 2010. 335 с.
7. Малафіїк І. В. Дидактика. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2009. 406 с.
8. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник. 3-є видання, доповнене. К., 2008. 608 с.
9. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. 2-ге вид. К.: Каравела, 2012. 496 с.
10. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти. К., «Грамота», 2012. 502 с.
11. Червінська І. Б. Дидактика початкової школи: практичний курс : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. 200 с.

Допоміжна

1. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посіб. 3-тє вид., доопрац. і доповн. К. : Знання, 2008. 566 с
2. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник. К., 2001. 343 с.

3. Гуманізація процесу навчання в школі: навч. посібник / за ред. С. П. Бондар. 2-ге вид., доповн. К.: Стилос, 2001. 256 с.

4. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. К.: Знання-Прес, 2003. 398 с.

5. Левченко Т. І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах. Вінниця: видавництво "Нова книга", 2002. 512 с.

6. Чайка В. М. Основи дидактики: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Академвидав, 2011. 240 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання: контрольна робота, тести, усне опитування, творчі роботи, наукові статті; перевірка конспектування лекцій, першоджерел, виконання індивідуальних завдань та самостійних робіт, захист проєктів.